

بررسی اثر رژیم های مختلف رطوبتی بر عملکرد، اجزای عملکرد و صفات مورفولوژیک توده محلی پیاز قولی قصه در استان زنجان

جواد لامعی هروانی، نایب دانشی

به ترتیب عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان
کارشناس ارشد مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان زنجان

به منظور بررسی تاثیر تنش رطوبتی بر عملکرد، اجزای عملکرد، صفات مورفولوژیکی و خصوصیات انبارداری توده محلی پیاز قولی قصه آزمایشی در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با چهار تکرار در سال زراعی ۱۳۸۳ در ایستگاه تحقیقات کشاورزی خیرآباد زنجان انجام گرفت. در این تحقیق دور آبیاری بر مبنای چهار سطح (۴۰، ۷۰، ۱۰۰ و ۱۳۰ میلی متر تبخیر از تشتک کلاس A) اعمال گردید. نتایج حاصل از تجزیه واریانس بیانگر وجود اختلاف معنی دار بین سطوح آبیاری در اکثر صفات مورد مطالعه در سطح احتمال یک درصد بود. اعمال رژیم آبیاری بعد از ۴۰ میلی متر تبخیر از تشتک، بیشترین میزان عملکرد (۵۶/۲۶ تن در هکتار)، وزن پیاز (۲۰۰/۶ گرم)، قطر پیاز

(۸/۲۳ سانتی‌متر)، ارتفاع پیاز (۵/۱۲ سانتی‌متر)، تعداد برگ (۹/۹ عدد)، درصد دوقلوزائی (۱۵/۵٪) و درصد ماده خشک (۱۰/۹٪) را به همراه داشت. میانگین صفات مورد مطالعه در دو سطح ۱۰۰ و ۱۳۰ میلی متر تبخیر از تشتک در مقایسه با سطح ۴۰ میلی متر تبخیر از نظر تعداد برگ، درصد پیازهای سبز شده پس از تست انبارداری، درصد دوقلوزائی، قطر گردن، ارتفاع پیاز، قطر پیاز، وزن پیاز و عملکرد پیاز در سطح احتمال یک درصد معنی دار بود. بین اثر دو سطح آبیاری ۷۰، ۱۰۰ و همچنین دو سطح ۱۰۰، ۱۳۰ میلی‌متر تبخیر از نظر میانگین صفات وزن پیاز، قطر پیاز، ارتفاع پیاز، قطر گردن، درصد دوقلوزائی، تعداد روز تا زمان رسیدگی، تعداد برگ، طول برگ پنجم و درصد پیازهای سبز شده پس از تست انبارداری تفاوت معنی‌دار نبود. در مقایسه میانگین مقادیر میزان کارایی مصرف آب و درصد ماده خشک پیاز در سطوح مختلف رژیم رطوبتی تفاوت معنی‌دار مشاهده نگردید. نتایج این تحقیق نشان داد که صفات مورفولوژیک و اجزاء عملکرد پیاز تحت تاثیر رژیم های رطوبتی بوده به طوری که با کوتاه شدن دور آبیاری و افزایش میزان آب مصرفی کلیه مقادیر این صفات افزایش می‌یابد. اعمال رژیم آبیاری به میزان ۷۰ میلی متر تبخیر از تشتک با توجه حصول حداکثر کارایی مصرف آب به مقدار (۶/۱۳ کیلوگرم بر متر مکعب) محدودیت منابع آبی، مشکل کم آبی و کاهش نسبتاً محسوس میزان محصول در منطقه قابل توصیه می‌باشد.